

Kibaru

a bë bò Mali kunnafoniso AMAP ka yamaruya kònò

"UDPM" ka kòngèrè balalen filanan ye jamana taasiraw dantigè

Jamanakuntigi ye jèmukan min kè ka kòngèrè in dayèlè, a yà jira o kònò ko tònden bée ka kan k'i cèsiri ka jogonyumanya sinsi jamana kònò ani ka miiriya nyuman jènsèn, k'o dòròn de bë kë sababu ye k'an ka nyétaa sabati.

Ilu min sigira ka sèbèn kofolen nu labèn, o ka baara kèra cogo min, jamanakuntigi y'o dantigè. Tòn bolofaraw ye lajè minnu kè sèbèn ninnu kan, a da sera o bée ma.

Peresidan Musa TARAWELE kumara jamana lahalya kan, a nafolokow n'a nafasòrsòsiraw bë segin kò, ko nka samiyèjiw bë ka nyè. A ko fangaso kèsu bë ka finyèya, o nana ni mankan damadòw ye minnu y'an hakili ta ka bò faso baara kandòonin.

A ko min ye jamana kòkankow kiburya ye, ko gèlèya min bë Mali kan o

bè tali kè dinyè jamana tòw ka o gèlèya kelen na. Ko Mali ka juruw bë ka caya a ka sòrò ma sòrò min sababuya ye a ka fèn jagotaw ye kòkan.

Jamanakuntigi ka jèmukan kònò a y'a jira ko dannaya min bë jamana denw ni nyogòn cè o dannaya dògòyara. A ko birokònòbaaraw tè ka kè a cogo la, ko politiki sariyaw bë ta ka sòrò u ma sègèsègè.

Peresidan Musa TARAWELE y'a jira ko ale y'a kòlòsi ko foroba baaradaw ka wale nagasili bë bò finyè min na, o ye nyémògòw yèrè ka jogojuguya ye. Bawo olu de ka kan ka baara sariya labatoli kòlòsi ani faso niyòrò ye min ye, k'o lasago.

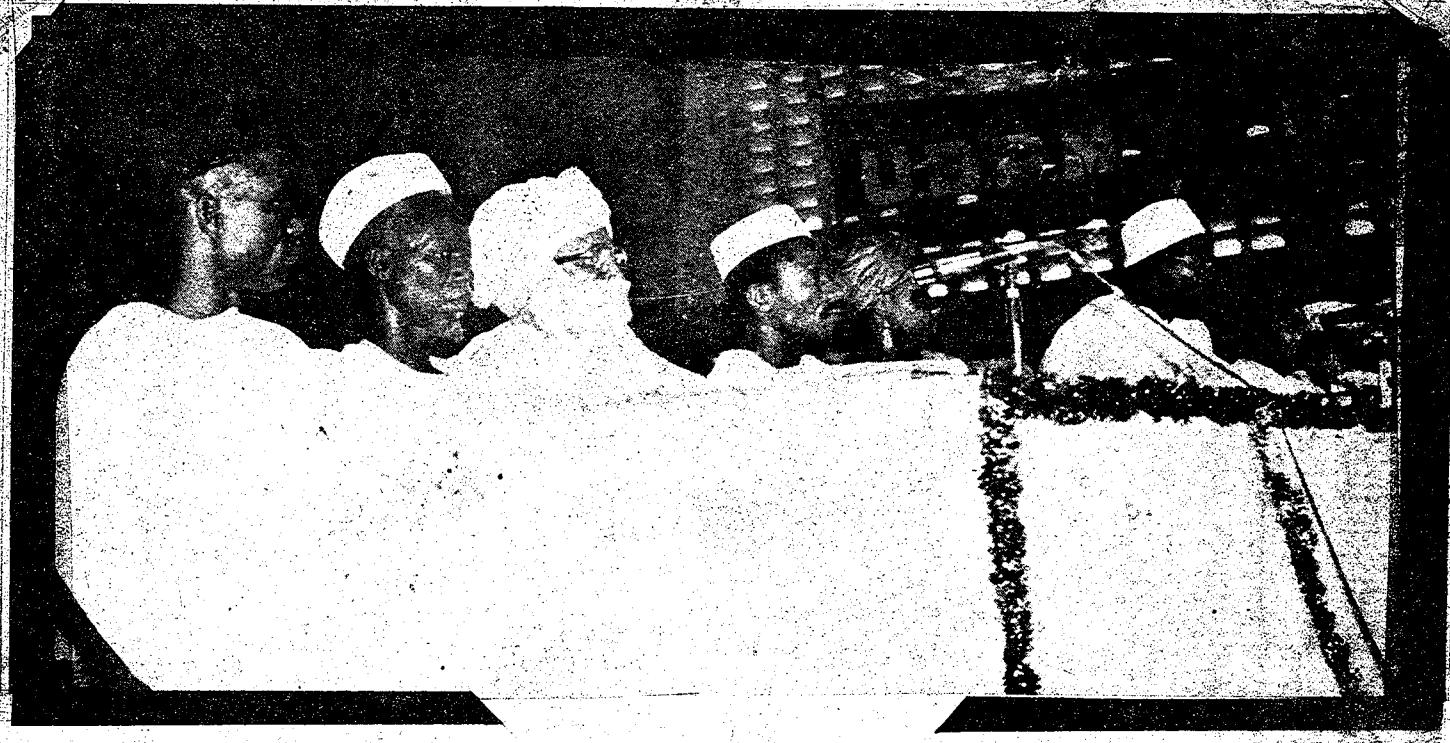
Forobatòn nyémògò ko a ka kuma kònò, ko politiki nyémògòya dira minnu ma olu ma se k'u ka jamakuluw jigi

fa. Jama min y'u sugandi, u ma se kio haminankow faamu ani ka fèerèw nyim olula.

A ko jogojuguya sigira u dusukun kan, suròfènminè cayara, mògò wèrè tè dèmè somögòw kò, ani teriw, jufada dòròn de bë makaran. Nin bée de b'a jira ko a tun wajibiyalen bë anw kan, ka jamana taasiraw dantigè walasa ka dònsen kura ta.

Peresidan ko a ka kan afer ka an haññi lajigin jamana tun ye politikisira min dantigè a yèrè ye, sira min bennet se an ka haññadenya ma. O sira té dwèrè ye mahoronyati ni tilennenyia sariya kònò, si kana fisaya ni si ya, nyogondémè ani kisèya ani timinan-diya.

(a tò bë nyè 8 na)

ka bò Mali balikukalanso la duguyiriwalitòn

- mun ye dugutòn sabati?

A fòlò ye bèn ye dugumògòw ni nyò-gòn cè.

A filanan ye jèkaafò ni jèkaabaara ye.

A sabanan ye sòrò ye n'o bë se ka bò sènèfèn nafama dòw la i n'a fò kòori, tiga, malo, kaba, walima baganmara la ani mònni na.

A naaninan ye nyogondémèni ye dugu magonyè siraw fè i n'a fò cikèju-ruw nyènabòli.

- kalan sinsini.

- kènèya matarafali.

- sannifeere nyènabòli.

A duurunan ye dònniya jiidili ye dugu kònò.

An bë don minna i ko bi, pariti ni go-fèrenama y'a nyini ani k'a kanu ko Mali dugu bée k'u yèrè dilan dugu tòn kònò.

O de kòsòn:

- a kèra sènè yiriwali sira ye wo,
- a kèra kènèya yiriwali sira ye wo,
- a kèra kalan sira ye.
- a kèra wale o wale ye ka nyèsin dugu ka nyètaa ma, Mali baarada.

bée b'i nyèsin dugutòn de ma.

O tuma na, an balimaw, an ka dugutòn don barika la walasa an ka nyètaa na sabati.

dugu yiriwali wale dòw

An balimaw, bamananw ko.
«bolo kelen tulu tè sama mu»
«kònò kulu wulitò de bë bii fò»,
«foyi tè bèn bò».

Dugu si tè se ka yiriwa nin wale saba in kò, bawo:
bèn de b'a to dugumògòw bë se ka jè k'a fò, ka jè ka nyini, ka jè k'a kè walima k'a baara.

O jèkafò, jèkakè kònòna la dugumògòw bë se ka fèerew tigè ani ka walew nyèsin dugu ka nafa sòrò siraw ma.

Suransantumuntokaw y'o de faamu o de kòsòn u sera ka wale caman kè dugu ka nyètaa sabatili sira kan.

- U bëenna ka balikukan sinsi dugu kònò O sira kan, u ye foro bin k'a tògò da kalantoro. Wari min sòròla o foro la, suransankaw y'o bila dugu musakaw kama, i n'a fò kalanso taji, a gafew, a kayew a n'a sèbènnikélanw.

- U ye musojiginso ani dògòtòròso jò u ka dugu kònò. Kalanden jolen dama-dòw kalannà kalo wòorò dògòtòròya ni musojigin na Kita. Suransankaw y'u ka kalan musaka bée nyènabò.

- Musow ka tòn ani cèmisènw ka tòn bë jè ka baara kè dugumògòw ye ka wari sòrò. O wari sòròlen bë bila dugu kèsù kònò.

- Dugu kèsù in bë musaka caman ta. Olu dow filè nin ye.

- dugu furasanso furaw kurayali

- muso tingèlètigw láseli Kita.

- dugu dèsbagatòw dèmèli ka cikèminènw sòrò.

Suransantumuntokaw b'a dòn ko jèkafò ni jèkabaara ye daamu ye.

foli bē kunfinya dugabagaw ye

Ne nisondiyalen bē nin lètèrè ci «KIBA RU» ma. Foli ani tanuni don ka nyèsin kibaru ni balikukalanso nyémögòw n'u baarakèlaw bée ma.

Aw bē cèsiri min na kunfinya kétèli la, o dogolen tè jamana kònò an'a kòkan. A Kèra sababu ye jamanadenw fanba ka kalan sòrò.

Ne ma tile kelen kè nansaran kalan na, nka sisani n'bè lètèrè sèbèn ani k'a kalan bamanankan na. Balikukan sababu nyuman, ne b'i fo k'i walenyumandòn. Ne bè an wolokanw yiriwali baarakèlaw bée fu u ka cèsiri la, dan tè minna.

Ala ka balikukan sinsi jamana kònò.

Aw nice! Aw ni baraj! Kadagi TARAWELE ka bò Sin jènè Sèrikili kònò.

kuma kòròmaw

Muso kelen bē dinyè na, mögò bée ko ko muso in ka nyi; k'a bē walidenw adon kosèbè. Nka, ne hakili la, muso in nyè ka go fo k'a dama tèmè. A nyè tè se ka la waliden kan abada.

O ye muso jumèn ye.

Burama KONE ka bò bòlén
Masigi mara la.

Fèn kelen bē dinyè kònò, a kòngòtò bē se ka mago min nyè, n'a fara, a tè se k'o nyè tugun.

O ye fèn jumèn ye?

Shaka kulubali ka bò Manjèla.

poyi

bi denw b'u faw kan

Nka bi denw b'u faw kan.
Kabako anijorènanko koyil!

Sini dun,
Aa, niko ma kè ko ye,

Fèn min bè ka toli,
a kasa na bò dè!
Denw cayara
Nafaw dògòyara
Baaraw bè ka ban
K'a sòrò u ma daminè fòlò.

O tuma, an tè juru siri u ta
K'u sama ka bin an kan

Tumani Yalamu SIDIBE.

N'den ka bana sen fè
N'sera cèkòròba dò ma,
K'a ka n'dònò warila.

Cèkòròba ye n'dònò
Ka yèlè k'a fò n'ye ko:
E ta ye den kelenpe ye,
Ne dun bè mugan de balo
An yèlèla o la. o kò, n'taara

N'Selen so de sa, n'ye n'taasi
Cèkòròba ka kuma la!
Aa, o yòrònin bée,
N'ye n'kun minè mònè fè.

Jaa! don tè killi don na:
Kunun denw de tun b'u faw ta

kibaru kanubagaw kuma yòrò bolonkòni kelen tè bélè ta

Manta ye dugu ye, min sigilen don Masantola mara la, Kolokani kubeda fè. Manta balikukanan numuw jèra ka dò tòn dò sigi sen kan, òkutòburu kalo tile 16, san 1986.

Tònsigi kèra Manta dugutigi ka bulon kònò; mògòba caman tun bè kènè in kan; a mògò fòlò ye Manta dugutigi ye Wali TARAWELE; manta duguyiriwailòtun kuntigi Jase TARAWELE tun bè yen ka fara Seku TARAWELE kan, n'o ye mògò ye, min bè kolokani cikèlaw bée jòyòrò fa sènèkè baarada «ODIPAC» ka sanyèlèma tònsigiy la ani Daramani JARA, n'o ye «ODIPAC» nyèmògò ye Masantola ani Abudu MAYIGA, n'o ye numuw ka karamògò ye Masantola ani Setigi DUNBIYA n'o ye Manta balikukanan nyèmògò ye ani Bakòròba WULALE n'o ye Manta mara cikèlakòlidien ye.

**kònòw jèlen
de bè bii fò**

Tòn min sigira sen kan, o nyèmògòw filè:

- Banjugu KUMARE kèra tòn kuntigi ye ka bò Manta;
- Zan BALO ye kuntigi dankan ye ka bò kòlòn,
- Mamu JARA ye warimarala ye ka bò Jamanikura;
- Bajan BAYOKO ye warimarala dankan ye ka bò koriya;
- Sunkalo BAYOKO ye sannifeerekèla fòlò ye ka bò nèrèkòrò;
- Koninba FANE ye sannifeerela dankan ye ka bò Isigila.
- Mori JARA ye bénbaliya konyèw nyènabòbaga fòlò ye ka bò Goyina;
- Tikakòrò JABATE y'o ka dankan ye ka bò Ncifinna.

Tòndenw bée benn'a kan ko kalo o kalo, bée ka dòròmè 50 bò, k'o bila kèsu kònò fò ka kalo 3 dafa; n'o dafara kalo tòw bè kè dòròmè kèmè, kèmè ye.

O kalo saba dafara san 1986, desanburu kalo la. Wari hakè min sòròla ka don kèsu kònò o kèra dòròmè 5.350 ye.

Tòn in sigira sen kan, walasa nògòya bè se ka don u ka numuya minènw sòròli la, cogo min na, bawo kònòw jèlen de bè bii fò; bolonkòni kelen fana tè se ka bélè ta. Jèkafò ye daamu ye; jèkabaara ye daamu ye; jèkabèn fana ye daamu ye.

O la, mantakaw bè weie bila Mali baarakèlaw bée ma, u k'u ji ja ka nin nyògòn si k'u ka duguw kònò, walasa an ka kow bè nògòya, k'an ka sòrò yiriwa, k'an bée bò nògò la. An ka foli bè ka taa Mali nyèmògòw bée ma fo ka taa se «ODIPAC» ma, bawo sanni i k'a fò jònkunnandi, i k'a fò ko sababunyuman; anw ka wale nyuman inju bòra «ODIPAC» de la.

Bakòròba WULALE cikèlakòlidien don Manta mara la.

Digankaw ye taari fila sènè balikukanlanko musakaw kama

Ne Sedu TARAWELE, balikukanan karamògò digan, n'nisondiyalen bè nin lètèrè ci kibaru ani balikukanlanko ni arajomali baarakèlaw bée ma, ka n'ka kalanso kibaruyaw da iama tulo kan.

An filè yòrò min, ne ka kalandenw ye balikukanan nafakun ye k'a ban, k'a sababu kè, u b'u ka batakiw sèbèn u yèrèw ye, u b'u yèrèw kalan, wa kalan in ye yèlèma nafamabaw don u cikè bolow la.

N'ka kalandenw bée lajèlen ye mògò 32 ye, kalanden jolenw caman bè min nu cèma, i n'a fo Keriba TARAWELE ani Sanba TARAWELE ni Burulayi TARAWELE ni Madu SAMAKE ni Yaku-ba TARAWELE n'u nyògònna caman.

Samiyè tèmènen an ka kalandenw y'u cèsiri ka taari 2 nyòforo bò balikukanan musakaw, kama. Su ni tile u bè da ka miiri ni kalanko in ye. Balikukanan sababu la, u b'u yèrèw nyènabò u ka kow bée la. Tinyè yèrè la, u tun t'a dòn k'an wolokanw bè se ka don da la nin cogo la, fo k'an ka dinyèlatigè nògòya sira wagabò an ye.

O siratigè la sa, ne ni n'ka kalandenw bè foli, tanuni ani walenyumandòn kè kanw yiriwalì baarakèlaw bée ye, kérènkérènnenyà la an b'a kè kibaru ni balikukanlanko ye.

Sedu TARAWELE karamògò ka bò Digan, Welesebugu mara la.

kibaru kanubagaw kuma yòrò ka bò Bozola-kòlònjèba

Kibaru nyèmògòw, nin y'anw mògò 4 ka sèbèn ye k'a lase aw ma, walasa aw ka dòonin dòn an yèrè nán ka kètaw kan.

An ka bataki baabu fòlò/sèbènbaga ye Siyaka SANGARE ye ka bò Bosola. Siyondugu, Kòlònjèba mara la. Lakòliden don.

N'bè Kibaru kanubagaw n'a lafasa-bagaw bée fo. N'baw ladònniya ko lakòli mana datugu yòrò min, anw Bosola lakòlidenw, fitiniw fara kòrò-balèn w kan, anw bè so magèn. Yen, anw ni cikèla tòw tè woloma ka bò nyògòn na.

Nyinan samiyè la, ja y'anw kònòko caman tinyè, n'k'o n'a taa o taa, an sera ka dòonin waleya. Zuluye kalo la, sanji ma na fewu an bara. Mògòw yèrè tun ye forolataa dabila.

O cogoya la sa, an sera dugu cèkò-ròbaw ma, n'u bè se ka bamananna kòròlen dòw ladege; u sònnna. Don dò sògòma, an n'u tora kungo kònò, ka ko dòw kè ko dòw ye. Dugawu jaabira, bawo o dòn, sanji y'an kè nyògòn na sanniso cè.

Sèbèn baabu filanan nyègènbaga ye Abudu SANGARE ye ka bò Bosola. Kòlònjèba mara la. Abudu bè wele fana ko Filacénin; a fana ye lakòliden ye.

Ne bène n'jènyògòn Siyaka ka kuma tò lase. Sanji ye kunyògòn kelen kè, a bè na don o don. N'k'o waati kelen na fana, ntumunin dòw poyira ka bò-dugukòrò. U tun tè suman tinyè, nka k'u to kènè kan sanji tè na.

O siratigè la, Bosola dugu musokò-ròw y'u seko kè. Sanji nana ka ntumuninw bée faga.

Sisan Kaledu SANGARE ni lakòliden y'o fana ye ka bò Bosola, o bè tèmè ni kòròfò ye. Sanji min binna, o kèra sababu ye an Bosola lakòliden 5, fitiniw fara kòròbalenw kan, an ka se k'an nkaniya dò waleya, i n'a fo jirituru.

An ye jirisun 323 turu (mangoro, lenburuba ani Mali jirinin). Jirisun 320, o bè bèn dugumògòw hakè ma; 3 min b'a kan, o turula kibaru jèmukan lase-baga nyuman Mamadu Nyama JARA n'a muso n'a den tògò la.

O siratigè la, anw ka foli ni wale-nyumandòn bè ka taa Lasina SANGARE ma, n'a bè wele ko Laso, ani Zuma-na SANGARE, ni dòw ko Bakarifin ani Birama bilen. Nakòtigìw don Bosola, minnu y'u ka jirishyènw bil'an ka bolo kan, fasobaara kanu kòsòn.

Jèmukan labanna Bakari SANGARE fè ni lakòliden don ka bò Bosola - Kòlònjèba:

«KIBARU» tun y'an bila nyènafin na. Nk'an y'an mèn arajo la, k'a bòli da-minèra Kokura, san 1986, sètanburu kalo tile 8. Anw kònì tè sègèn, an tè nyinè kibaru kò, k'a d'a nafa kan.

Salon san 1986, sètanburu kalo tile 8, n'o ye balikukan donba ye dinyè kònò, o bènna donba in kùnbèn saban na anw bara. O don na, Bosola dugutigi Céfin SANGARE n'a muso Yamu KONATE, (u ma tile kelen kè lakòli la) olu ye kalanjè kè jama nyèna walanga la. Bosola muso kuntigi ye gakuru nkana misali jira kènè kan, walasa muso tòw ka se k'a nyògòn si ladege u bara. An ye dugu musomi-sènni ni cémisènnin mògò 20 kalan. Olutatò tora yèrèkalan ye.

an ka yèlè dòonin

Nin kèra cè dò ye. A ye muso dò furu min y'a fò a ye don dò, k'a b'a fè ka taa bò a faso la. Cè sònnna o ma. O cogo la, muso nin taara a faso la. A nyènafin nana cè minè, o ko don dò k'ale bè taa sia muso bara, a buranna na.

Cè taara si a muso fè yen. Nka du-gutila fè, kònòboli nan'i tègè d'a kan; a nana juguya, ka juguya ka t'a fè.

Baara donna kamalen bolo, bawo wulu min b'a buranna na, o ka farin kosèbè sanko sufè. A ye jateminè kè, N'a bòrà wulu b'a minè; a dun b'a bu-ranna na, o maloya bè se ka bonya kosèbè n'a ka gundo bòròtòra a buranw fè.

A ye fèèrè min sorò, o ye ka Ala minè k'a kunna fugula bò, ka bo kè k'o fa dewu, k'o dasiri ni gaari ye.

I n'a fò a bè soli ka taa toro la, a tun hakili b'a la ka taa ni bo in y'a bolo sògòmada joona. Nka an ka cèba hakili bòrà a bo kò a buranna na.

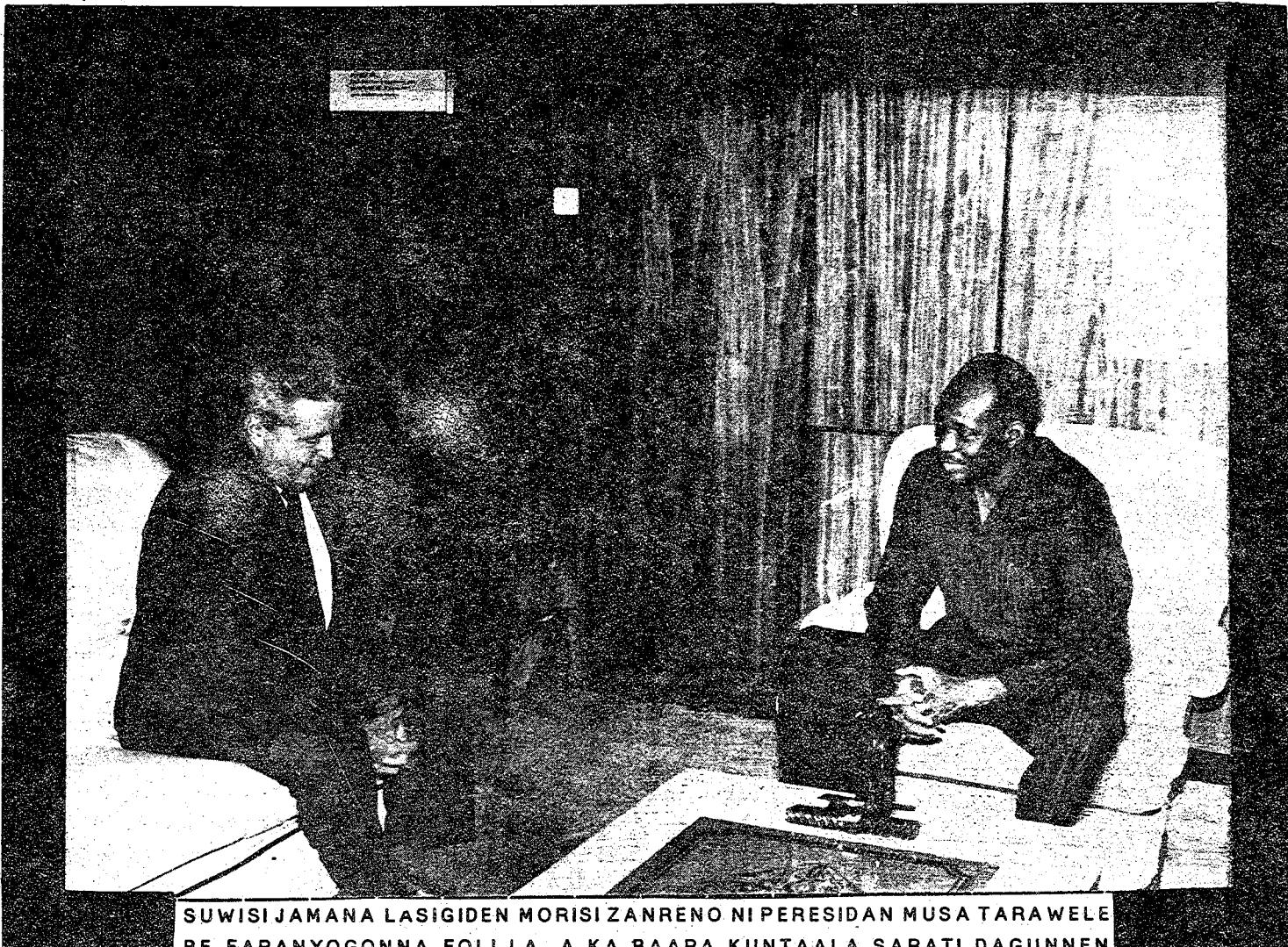
Dugujèlen a muso y'a ka tugulalasirì y'a kò; a y'a kònòna lajè min kè a maloyara. Muso in ye fugula ta, k'a ko k'a jè, ka tiga k'a kònò, k'a d'a dògònin ma ko ka t'a d'a cè ma foro kònò.

Kabinì cè ye a muso dògònin natò ye ni fugula dasirilen ye dòròn, a hakili jiginna a ka bokèko la fugula kònò.

A ma sòn cogo si la a muso dògònin ka se a ma. Dògònin seginna ka na tiga di a kòròmuso ma. Muso yérè ka sòrò ka taa tiga fugulama di a cé ma.

Faraban BALO ka bò filadugukò-tuba Sebekoro.

SUWISI ka dèmè nafama

SUWISIJAMANA LASIGIDEN MORISI ZANRENO NI PERESIDAN MUSA TARAWELE
BE FARANYOGONNA FOLI LA, A KA BAARA KUNTAALA SARATI DAGUNNEN
MALI KONO

Bolonò bilala bénkansèbèn fila la Mali fangaso ni Suwisi jamana cè alamisadon san kalo naaninan tile 2 kuiuba. Bénkansèbèn ninnu kelen bë baarako kan, filanan bë nafeloko kan.

Suwisi jamana lasigiden Morisi ZANRENO y'a bolonò da sèbèn in na a ka jamana tògò la. Mali tògò la, an ka jamana kòkankow minisiri Modibo KEYITA y'a bolonò da sèbèn kan.

Bénkan ninnu kasabi bë taa sefa wari miliyari 3 la; ka nyèsin Mali marayòrò

sabanan jirituw lakurayali baaraw ma ani o baaraw kèbágaw lakanlani, n'olu ye ji ni kungo tigilamògòw ye, walasa an ka se ka ja ná masibaw kélè.

Suwisi lasigiden ko o la, k'ale ka jamana b'a nyini ka Mali dèmè ja ni jirintanya kélèli la. A ko ale ka jamana bë Mali dèmè siratigè caman wèrè la.

Mali kòkankow minisiri Modibo KEYITA ko a ka kuma kònò ko nin bénkan fila ye taamashiyèn de ye, min b'a jira

ko Suwisi jamana bë hamí ni Mali ka nyétaa ye.

A ko jirintanya kélèli ye Mali fangaso ka wale dantigèlen ye, min ka gèlèn malidenw ma kosèbè. A ko Suwisi jamana ye kòlòn 300 sen Mali ye ka ban ani fèn caman wèrèw.

Minisiri Modibo KEYITA y'a nyini Suwisi lasigiden fè a ka Mali forobatòn n'a fangaso ka foli lase Suwisi jamana nyémögòw ma.

ka bò Burukina faso

Kibaru nyèmògòw, ne b'aw fo. Ne ye perefe de ye, n'o ye kubeda nyèmògò ye sapuyi dugu kònò, n'o bè Sisili mara kònò Burukina Faso.

Juma o juma, ne b'aw ka baro lamèn arajo Mali la; o sababu de y'a to ne y'aw ka nimòrò dòn, ka se k'aw sèbèn.

Julakan ni bamanakan sèbènni bè ne dusu la kosèbè. Ne b'a fè ka kibaru

nimòròw bée sòrò san kònò, n'o ye a bakuruba ye, nka n'tè kibaru dòn, n'ma deli k'a ye.

O sababu kama, n'b'a nyini aw ka kibaru nimòrò kòrò dòw ci n'ma. O kofè, n'bèna bakuruba san wari c'aw ma walasa n'ka se ka nimòrò kuraw bée sòrò, san kònò.

O tèmènen kò ne b'a fè ka térikè dòw

sòrò Mali sènèkèlaw cèma, n'ni min bè se k'an hakilinataw falen batakiw kònò an ni nyègòn cè. N'ka miiriya la, aw bè n'démè o sòròli la.

N'b'aw fo aw ka baara la. Ala k'aw bolo mèen a la! Ala k'an bén! k'an tulo don nyègòn kibaru duman na.

Watara Piyo Amadu Sapuyi dugu kubeda nyèmògò BURUKINA FASO.

jirikurun mèen o mèen ji la a tè kè bama ye

An balimakè Watara Piyo Amadu, Mali kunnafoniso minisiri ni Kibaru nyèmògòw bée ka foli ni tanuni ni walenyumandòn b'iye, k'a d'a kan, ika nkaniya nyuman' in ye Afiriki jamanaw ka kelenya misali de ye; bawo an ka kelenya sira bée tèmè fana an jèli la ka kan kelenw fò.

Jateminè la, n'an y'a lajè ji nyèma-jòlen na, nansarakanw ma se ka dòn-a ni faamuya di Afirikidenw fanba

ma, tubabuw ka san 100 mara kònò, an ka bònògòla teliyalì sira kan.

O la sa, danbe bée farafina den minnu na, i n'a fò, e n'i nyègònna, olu de sòmi janyara k'a dòn ko Afiriki ka nyètaa sinsibere y'a kanw yiriwali ye; wa u bée k'u seko damajira bée kè walasa an danbe kana don bògò la, k'a lafu.

Tinyè don, an y'a kòlòsi ko dòw bée

ka wali kanw bila u yèrè ka kanw nyè Afiriki kònò k'u yèrèw danbe lagosi, fo kan'a kè banyèrèla ye. An b'a nyini o tigilamògòw fè, u k'o dabila, bawo jirikurun mèen o mèen ji la, a tè se ka kè bama ye. An kè o kè ka faraièw ka Kanw mèn, o tèna se k'an k'u dò ye.

O yòrò la sa, bamananw ko: jidòn wo, sodòn wo, yèrèdòn de nyègòn tè nin si la. Mògò o mògò man i ban i faso kanw na, o bìn'afò i y'i ban i yèrè la.

Mali KIBARUSO ye tapelikèmansin kura fila sorò ka bò SUWISI ani "UNESCO" la

Hakililajigin siratigè la, Kibaru n° 160/179 kònò, yèlèma minnu donna Mali wolokanw kunnafonisèbènko la,

an y'o kunkun n'o nyènyèn tomo aw ye, ka tila k'a jir'aw la ko Mali wolokanw kunnafonisèbènko bilala bolo kelen

kan, k'a ke Mali kunnafonijénsènso «AMAP» bolofara kérènkérènnen ye.

Yèlèma ninnu kadara kònò, «KIBARU» ni «KABAARU» ni «FASO KUMAKAN» dilan mansinw n'u minèn labènnennw bée lajèlen bòra Mòti kan'u fara nyègòn kan, Bamakò dugu yèrè kònò, KIBARU la.

Mali wolokanw kunnafonisèbènko dondala siratigè la, dinyè jamana hòronyalenw ka tònba bolofara min nyèsinnen don kalanko ni seko ni dònko ma, n'o ye «UNESCO» ye, Suwisi jamana tèmèn'o ka sira fè ka tapelikèmansin nyuman fila nyi wolokanw kunnafonisèbènko ciyakèda la.

Mògò min faamuyalenba don o mansinw baara la, n'o ye Zili ARADIGE ye, o nana an ka tapelikèlaw dege mansin in baara la, k'a daminè marisi kalo tile 20 ka t'a bil'a tile 27 nan, san 1987. Sanni a ka segin faransi Zili ARADIGE ye min jira an ka sekeretèriw la, o bè somògò sama bò, u bée k'u jeniyòrò fin min na sisan.

“UDPM” ka kòngèrè balalen filanan — ye jamana taasiraw dantigè —

A y'a jira ko, o mana kè an ka politikisira ye, jamana ka kelenya bë sinsi, jamakuluw kuntilennaw bë kë kelen ye, u b'u bolo di nyògòn ma ka jamaña baara.

jamana taasiraw dantigèlen kò, Peresidan da sera forobatòn sariyaw ma; olu ka kan ka mabèn cogo min na ani sariya minnu bë yèlèma, a y'olu dajira kòngèrè mògòw la.

Jamanakuntigi ka kuma nana se jèkafòw ma, a ni muso kuntigiw ye min kè, a ni denmisèn kuntigiw ye min kè, a ni baarakèlaw ka kuntigiw ye jèkafò min kè, a ni ciyakèdaw kuntigiw ye min kè, a ni jalatigiw ye min kè

O siratigè la, jamakulu ninnu hamina nko kèra min ye, jamanakuntigi donna olu la, k'o dajira jama na. Jogojuguya kélèli baaradaw la, o ye wajibi de ye, n'an b'a fè an ka sòrò ka jiidi. A ko kulu dò sigira sen kan ka nafolo sòròko juguw sègèsègè ani k'u nyangi.

Peresidan y'a jira ko tònden bée ka kan ka kulu in dèmè a ka baara la. A ko fana, u k'u kòlòsi nyèngoya kana ye u ka baara la, tajurusarà kana ye a la fana. Jogojuguya kélèli ka bò an ka baaradaw la, o ye wajibi de ye, n'an b'a fè jamana nafolo kana tinyè, bawo foroba ye bée ta de ye.

A ko fangaso kélen bë ka fèerèw tigè walasa baarakèlaw ka sara ka kè a

tuma na. O fèerèw tè dòwèrè ye nisongòw ni wusuruw kaniní kò, ani tilenanya foroba nafolo baara la. Nin sidun tè se ka nyèsòrò fò miiriyaw ka yèlèma; baarakèlaw tè ye u ka baara-yòròw la, o ka dabila. Salaya ka dabila, baara ka kè ni timinandiya ye.

Jamanakuntigi tilala k'a jira ko forobatòn nyèmògò caman b'u ka nyèmògoya kè jagokun ye ka tònò nyini a la; ko foroba baaradaw nyèmògò caman bo cogo la fana. A ko, o nyèmògò masinaw bë jama tonyò, olu de b'a to jama bë tigè fanga la.

Forobatòn nyèmògòba y'a jira a ka kuma kònò, ko tinyè don tòndenw ka kan ka jòyòrò min fa, o ka kan ka fò u ye, nka u ka kan ni min ye fana o ka di u ma. A tè bèn an ka mògò sigi u kunna, u ma jèn ni min ka nyèmògoya ye. Min ka kan ni jòjòrò min ye tòn kònò, o ka di o ma; o de ye forobatòn ka sariya ye.

Forobatòn «UDPM» ka kòngèrè balale n filanan banna tarata 1987 san kalo sabanan tile 31 wula Madinèkura nyénajèso kònò. Kòngèrèkèlaw ye jamana taasiraw dantigè sèbènw lajè ka bèn o kan. U ye forobatòn sariyaw fana lajè k'olu mabèn, ka bèn kelen na o sèbènw fana kan.

Min ye jogojuguya kélèli ye forobabaaradaw la, u bënnna o fana kan.

Nafasòròsiraw jiidili, o fana bë bènkanw na. Forobatòn nyèmògòba tannuna a ka walew la kòngèrèkèlaw fè. Mògò 17 sugandira minnu bëna forobatòn nyèmògòba dèmè ka jamana taasira ninnu labato ani ka forobatòn bolofaraw nyèmògòw sugandi.

Jamanakuntigi ye kuma ta ka kòngèrè mògòw fo; ko sarati minnu tara u fè, u k'u jija k'o saratiw timè. A ko bana min bë jamana na o bana sidònna; fura min b'a la, o furaw dantigèra.

A ko kòngèrè in kèra sababu ye, u k'a faamu ko forobatòn mago bë min na sisan, o ye nyèmògò tilennenw de ye, minnu bë se lakika yèrè la k'u jòyòrò fa. A ko kòngèrè in kèra sababu ye fana. u k'a faamu ko nafasòròsiraw. jiidi ni hadamadenya yiriwali ka kan ka kè u haminankow la gèlèman ye.

Jamanakuntigi ye foli ani walenyumandòn kè ka nyèsin kulu ma, min ye jamana taasiraw dantigèli sèbènw labèn. A ko halisa u k'u cèsiri ka forobatòn dèmè a ka walew la.

A ko sanga ni waati bée, jamana taasira dantigèli sèbèn ninnu ka kan ka kè sinsibere de ye tòndenw bolo u ka wale bée la. A ko gèlèya minnu bë jamana kònò sisan, fura wèrè tè olu la fo jogojuguya kélèli, i n'a fò suròfènminè ni nafolo nyinikojugu

